

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۱ مهر ماه ۱۴۰۴

(آزمون هدیه – تعیین سطح)

ایران تونل
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، هادی پولادی، محمدابراهیم توننده جانی، احمد حسن زاده فرد، رضا خانبائنی، مسعود عباسی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، محسن اصغری، سعید جعفری، محمدامین داداش فام، رضا رنجبری، سیدعلیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، سجاد غلام پور سیوکی، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، یاسین مهدیان، شیوا نظری
جامعه‌شناسی	هانا احمدزاده، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، یاسین ساعدی، فاطمه صفری، فاطمه قریبیان، سیدمحمد مدنی دینانی، سیدآرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
روانشناسی	فاطمه بیات، حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، محمد جهان بین، اسماعیل علیپور، کاظم غلامی، مسعود محمدی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، سیدهادی هاشمی
منطق و فلسفه	محمد آقاصالح، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشیا، محمد رضایی بقا، حمید سودیان، موسی سپاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، سیدمحمد مدنی دینانی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر و مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	آروین حسینی	محمد بحیرایی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	فاطمه عبدالوند	سپیده فتح‌اللهی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ملیکا ذاکری	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سجاد حقیقی پور
روانشناسی	محمد حبیبی	سینا غلامی	محمدصدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
منطق و فلسفه	سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سپیده فتح‌اللهی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

در ابتدا باید سؤال را به عبارت ریاضی تبدیل کنیم.

$$\Rightarrow \frac{x}{y} \times (x+x-1) = 5 \Rightarrow \frac{x}{y} \times (2x-1) = 5 \Rightarrow \frac{2x^2}{y} - \frac{x}{y} = 5$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{x}{y} = 5 \Rightarrow x^2 - \frac{x}{y} - 5 = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 - x - 10 = 0 \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{1 \pm \sqrt{1+80}}{4}$$

$$= \frac{1 \pm 9}{4} \Rightarrow \begin{cases} \frac{10}{4} \\ -2 \end{cases}$$

از آن جهت که عدد صحیح است -2 پاسخ است و طبق سؤال -2 باید ریشه مضاعف باشد، بنابراین:

$$(x+2)^2 = x^2 + 4x + 4 = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴ و ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۱»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

ابتدا طول مستطیل هاشور خورده را در x و عرض آن را y در نظر می‌گیریم. از آن جایی که شش مستطیل یک مربع می‌سازند، پس $2x$ برابر $3y$ است.

	x	x
y		
y		
y		

$$2x = 3y \Rightarrow y = \frac{2}{3}x$$

$$\text{مساحت هر مستطیل} = xy = x \left(\frac{2}{3}x \right) = \frac{2}{3}x^2$$

$$\text{مساحت مربع} = (2x)^2 = 4x^2$$

$$\xrightarrow{\text{فرض سؤال}} \frac{2}{3}x^2 = \frac{1}{3}(4x^2) - 6$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3}x^2 = 6 \Rightarrow x^2 = 9 \xrightarrow{x>0} x = 3$$

$$\Rightarrow y = \frac{2}{3} \times 3 = 2 \Rightarrow \text{اختلاف طول و عرض} = 3 - 2 = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۳- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۹)

$$\frac{2x-1}{x+2} - \frac{x-3}{x-2} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{2x^2 - 4x - x + 2 - 2x^2 + 3x + 6}{x^2 - 4} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 4x + 8}{x^2 - 4} = \frac{2}{3} \Rightarrow 3x^2 - 12x + 24 = 2x^2 - 8$$

$$\Rightarrow x^2 - 12x + 32 = 0$$

$$(x-4)(x-8) = 0 \Rightarrow x = 4, 8 \Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = 4 + 8 = 12$$

توجه کنید که ریشه‌های به دست آمده، مخرج کسرها را صفر نمی‌کنند، پس هر دو قابل قبول‌اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(امیر محمودیان)

طبق تعریف تابع باید دو خروجی $x^2 - 10$ با هم برابر باشد:

$$3x^2 + 10 = 17x \Rightarrow 3x^2 - 17x + 10 = 0$$

$$\Delta = (-17)^2 - 4(3)(10) = 289 - 120 = 169 \Rightarrow x = \frac{17 \pm \sqrt{169}}{6}$$

$$x = \frac{17 \pm 13}{6} \Rightarrow x = 5 \text{ یا } x = \frac{2}{3}$$

از طرفی خروجی‌های $3x$ نیز با هم مساوی است:

$$\frac{z+1}{2} = \frac{3z-1}{5} \Rightarrow 5z+5=6z-2 \Rightarrow z=7$$

اگر $x=5$ باشد، $x^2 - 10 = 15$ و $3x = 15$ است اما خروجی آن‌ها با هم متفاوت می‌شود، زیرا $17x = 85$ و $\frac{z+1}{2} = 4$ است. پس $x=5$ قابل قبول نیست.

اگر $x = \frac{2}{3}$ باشد $x^2 - 10$ و $3x$ با هم برابر نمی‌شود و مشکلی ایجاد نمی‌شود. پس $x = \frac{2}{3}$ قابل قبول است.

$$z-5=7-5=2$$

$$3x = 3 \times \frac{2}{3} = 2$$

پس خروجی $z-5$ با خروجی $3x$ باید برابر باشد:

$$\frac{z+1}{2} = 4 \Rightarrow \frac{y}{2} - 2 = 4 \Rightarrow \frac{y}{2} = 6 \Rightarrow y = 12$$

خواسته سؤال:

$$xyz = \frac{2}{3} \times 12 \times 2 = 56$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۵- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده فرد)

$$10^\circ F = 18^\circ C + 32^\circ \xrightarrow{+10^\circ} F = 1/18 C + 32^\circ$$

$$F_F - F_1 = (1/18 c_F + 32) - (1/18 c_1 + 32) = 1/18 (c_F - c_1)$$

$$\Rightarrow F_F - F_1 = 1/18 \times 30 = 54$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۶- گزینه «۴»

(هادی پولادی)

$$(-1, -1) \Rightarrow -1 = (m-2)(-1) + n - 1 \Rightarrow -m + n = -2$$

$$(-\frac{1}{5}, 0) \Rightarrow 0 = (m-2)(-\frac{1}{5}) + n - 1 \Rightarrow -\frac{1}{5}m + n = \frac{3}{5}$$

$$\xrightarrow{\times 5} -m + 5n = 3$$

$$\begin{cases} -m + n = -2 \\ -m + 5n = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m = \frac{13}{4} \\ n = \frac{5}{4} \end{cases} \Rightarrow m + n = \frac{13}{4} + \frac{5}{4} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۷- گزینه «۱»

(امیر حسن زاده فرد)

کافی است میانه هر دو دسته داده (Q_2) را با هم برابر قرار دهیم.

$$b-3, \quad \underbrace{b, b+2}_{b+b+2}, \quad b+5$$

$$Q_2 = \frac{b+b+2}{2} = b+1$$

$\sim (p \Rightarrow q) \vee \sim (q \Rightarrow p)$
د
د

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(فرشید کریمی)

۱۲- گزینه «۳»

مطابق جدول ارزش گزاره‌ها، در ۳ حالت از ۷ حالت درست $p \Rightarrow (p \vee r)$ ارزش r نادرست است. پس:

$$\frac{n(S)=7}{n(A)=3} \Rightarrow P(A)=\frac{3}{7}$$

p	q	r	$q \vee r$	$p \Rightarrow (q \vee r)$
د	د	د	د	د
د	د	ن	د	د
د	ن	د	د	د
د	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	د
ن	د	ن	د	د
ن	ن	د	د	د
ن	ن	ن	ن	د

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(مهمر بفرایی)

۱۳- گزینه «۱»

مربعات دو عدد حقیقی را x^2 و y^2 فرض می‌کنیم، سپس معکوس مربعات دو عدد به صورت $\frac{1}{x^2}$ و $\frac{1}{y^2}$ است. در نتیجه گزینه «۱» درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(ابوالفضل بوعاری)

۱۴- گزینه «۳»

در گزینه دوم قسمت $(x \geq 0)$ غلط ترسیم شده است. در گزینه چهارم قسمت $(x = -1)$ ، نادرست مشخص شده و در گزینه اول نیز قسمت‌های $(x \geq 0)$ و $(x = -1)$ نادرست رسم شده است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(علی قورمان زاده)

۱۵- گزینه «۲»

تابع ثابت است، بنابراین:

$$f(x) = c \Rightarrow \frac{ax^2 + 3x}{3x^2 + ax} = \frac{c}{1} \Rightarrow ax^2 + 3x = 3cx^2 + acx$$

$$\begin{cases} a = 3c \\ 3 = ac \end{cases} \Rightarrow 3 = (3c)c \Rightarrow c^2 = 1 \xrightarrow{c < 0} c = -1$$

مقدار برد منفی است

$$\Rightarrow a = 3(-1) = -3$$

$$f(x) = -1$$

$$\xrightarrow{x \neq 0, 1} f(x) = -1 \Rightarrow f(\sqrt{3}) + a = -1 - 3 = -4$$

ریشه‌های مخرج

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

$$11 < a < 13 \Rightarrow 11 - 6 < a - 6 < 13 - 6 \Rightarrow 5 < a - 6 < 7$$

حال دسته دوم را مرتب می‌کنیم.

$$1, 5, \underbrace{a-6, 7}, a, 18$$

$$Q_2 = \frac{a-6+7}{2} = \frac{a+1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a+1}{2} = b+1 \Rightarrow a-2b = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۸- گزینه «۲»

(مهمر ابراهیم توزنده‌یانی)

می‌توان نوشت:

$$s = |x_i - \bar{x}|: 1, 2, 2, 2, 2, 3, 4, 5$$

$$s = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$s^2 = \frac{1^2 + 2^2 + 2^2 + 2^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + 5^2}{8} = \frac{72}{8} = 9$$

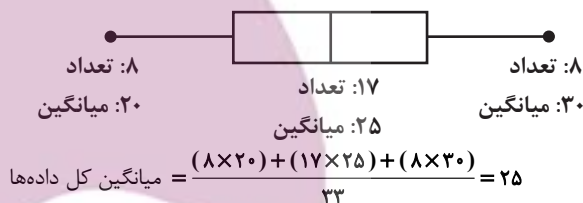
$$\sigma = \sqrt{9} = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۹- گزینه «۴»

(هاری پولادی)

با توجه به صورت سؤال:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۰- گزینه «۳»

(رضا قانباتانی)

$$\text{میانگین رضا} = \frac{a+19}{2}$$

$$\text{میانگین علی} = \frac{b+20}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a+19}{2} + \frac{b+20}{2} = \frac{a+19+4}{2} = \frac{b+20}{2}$$

$$a+23 = b+20 \Rightarrow b-a = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

ریاضی و آمار (۲)

(فرشید کریمی)

۱۱- گزینه «۱»

$p \wedge q$ نادرست
 $p \vee q$ درست

نتیجه می‌گیریم که از دو گزاره p و q یکی درست و یکی نادرست است.

p	q	$p \Rightarrow q$	$\sim (p \Rightarrow q)$	$q \Rightarrow p$	$\sim (q \Rightarrow p)$
د	ن	ن	د	د	ن
ن	د	د	ن	ن	د

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها در دست است. باقی موارد مشخص شده درست هستند. (علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۰)

۲۲- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

دو مورد نادرست است:

د) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاهها دامنه موضوعات آن گسترش یافت و بر سادگی بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر پارسی بود، افزوده شد.

ه) مکتبها و سبک‌های ادبی معمولاً محصول اوضاع سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... زمانه‌ای است که صاحبان آن مکتبها در آن می‌زیست‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳، ۸۱ و ۸۲)

۲۳- گزینه «۲»

(ممنن اصغری)

استفاده از لغات عربی زیاد، مانند «تهدید، حکم، کروی، صم و بکم» و کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری شعر از ویژگی‌های سبک عراقی در قرن‌های پنجم و ششم است.

ویژگی‌های سبک خراسانی در ابیات گزیندهای دیگر:

گزینه «۱»: استفاده از دو نشانه برای یک متمم/ ساده‌بودن قافیه و ردیف
گزینه «۳»: کهنه و مهجوربودن بعضی از لغات مانند «جوشن»/ سادگی زبان شعر/ کم‌بودن لغات عربی

گزینه «۴»: سادگی قافیه و ردیف/ سادگی زبان شعر/ کم‌بودن لغات عربی (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۴- گزینه «۳»

(الهام مممری)

سجع در این گزینه وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خوش‌نام، بام، دام: سجع مطرف / بام و دام: متوازی

گزینه «۲»: ستاره، پاره پاره، شیرخواره: سجع مطرف

گزینه «۴»: مه، نه، ده: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۲۵- گزینه «۳»

(رضا نبیری)

بیت دارای موازنه و تکرار است. / فاقد ترصیع

تکته: «ی» نکره، علامت‌های جمع (ان - ات - ها) و ضمائر متصل (م - ت، ش - مان، - تان، - شان) تأثیری در آرایه تکرار ندارند.

همان‌طور که مشاهده می‌کنید، در واژه‌های «مغان - سگان» نشانه «ن» تأثیری در آرایه تکرار نداشته و می‌توان گفت که «مغ و سگ» تکرار شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت فاقد ترصیع، موازنه و تکرار می‌باشد. (رد گزینه ۱)

گزینه «۲»: بیت دارای موازنه و تکرار و ترصیع می‌باشد. (رد گزینه ۲)

گزینه «۴»: بیت دارای تکرار و فاقد ترصیع و موازنه / تکرار فعل «باد». (رد گزینه ۴)

تکته ۱: با توجه به تعریف کتاب درسی، «ترصیع» را می‌توان نوعی موازنه دانست.

تکته ۲: ترصیع و موازنه می‌توانند در نیم مصراع و نشر نیز به کار روند. (مثال نشر: در بدایت، بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۱۶- گزینه «۱»

(ممنن بصیرایی)

$$D_g = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0\} = \{3, 4, 7\}$$

$$\Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(3, \frac{1}{5} \right), \left(4, \frac{1}{4} \right), \left(7, \frac{5}{8} \right) \right\} = \left\{ (3, 2), (4, 8/5), (7, 10) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۷- گزینه «۲»

(ممنن بصیرایی)

با توجه به نمودار تابع f ضابطه آن به صورت $f(x) = [x] + 1$ است. پس:

$$f(\sqrt{2}-1) = [\sqrt{2}-1] + 1 = [\sqrt{2}] - 1 + 1 = 1 + 0 = 1$$

$$f(1-\sqrt{3}) = [1-\sqrt{3}] + 1 = 1 + [-\sqrt{3}] + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$$

$$[\pi-1] = [\pi] - 1 = 3 - 1 = 2$$

$$[2] = 2$$

$$\Rightarrow A = \frac{1+0}{2+2} = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۸- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

تکته: خط فقر به روش میانگین برابر با نصف میانگین است.

ابتدا میانگین حقوق افراد شرکت را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{13+8+a+a+18+14+30+(a+2)+9}{8} = \frac{94+2a}{8}$$

خط فقر برابر با ۹ شده، پس میانگین ۱۸ بوده:

$$\frac{94+2a}{8} = 18 \Rightarrow 94+2a = 144 \Rightarrow a = 25$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۹- گزینه «۱»

(ممنن نظامی)

برای محاسبه میزان درصد تورم، از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

$$100 \times \frac{\text{شاخص بهای کالا در سال پایه} - \text{شاخص بهای کالا در سال مورد نظر}}{\text{شاخص بهای کالا در سال پایه}} = \text{درصد تورم}$$

$$\text{درصد تورم} = \frac{305-125}{125} \times 100 = \frac{180}{125} \times 100 = 144$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۲۰- گزینه «۴»

(ممنن بصیرایی)

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$$400 = 2400 - 2000 = \text{جمعیت بیکار}$$

فرض کنیم x شغل جدید ایجاد شود، پس تعداد بیکاران به $400 - x$ می‌رسد. بنابراین:

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$5 = \frac{400-x}{2400} \times 100 \Rightarrow 120 = 400 - x$$

شغل جدید $x = 280$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه «۱»

(فره‌ار علی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

الف) سلمان ساوجی در غزل به سعدی و مولوی توجه خاصی داشت.
 ب) شاهرخ از هنرمندان حمایت می‌کرد، اما قرآن کریم و شاهنامه در دوره بایسنقرمیرزا (پسر شاهرخ) با خط خوش نگاشته و با تصاویر زیبا آراسته شدند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۳۲- گزینه «۳»

(شیوا نظری)

سادگی نثر این دوره در همه‌جا یکسان نیست و نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح و بلیغ دانست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۳۳- گزینه «۳»

(مجتبی‌فره‌اری)

- کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن کلیم را برجسته کرده است.
 - مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیلات رم‌آمیز شاعرانه از ویژگی‌های شعر بیدل است.
 - صائب تبریزی را خداوندگار مضامین تازه شاعری دانسته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۱)

۳۴- گزینه «۲»

(سوار غلام‌پور سیوکی)

هیچ‌کدام از آرایه‌های مربوط به سبک هندی اعم از اسلوب معادله، تلمیحات رایج، حسن تعلیل، حس‌آمیزی، تمثیل و... در این بیت مشاهده نمی‌شود. بیت از سعدی است و مضمون عاشقانه دارد.
 ابیات سایر گزینه‌ها همگی سروده صائب تبریزی هستند و آرایه اسلوب معادله در آن‌ها مشاهده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۳۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

در این گزینه، آرایه تشبیه به‌کار نرفته است. «چراغ روز» استعاره از چشم است و «چون» در این‌جا معنای وقتی که می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آتش» استعاره از صورت است و شاعر طره را به عود تشبیه کرده است و می‌گوید: زلف چون عود خوش‌بوی خود را بر روی صورت سرخ چون آتش ریخته است و مصراع دوم می‌گوید: نسیم صبا که در زلف معشوق پرسه می‌زند، بر زلف معشوق وزیده و از بوی زلف معشوق بوی عنبر گرفته؛ پس دوباره تشبیه زلف به عنبر داریم.

گزینه «۲»: شاعر قطرات بارانی که روی گل می‌نشینند را به اشک‌های عروسی که از مادرش جدا شده تا به خانه بخت برود تشبیه کرده است.

گزینه «۴»: «آه صورآوا» یعنی ناله‌ای که چون صور بانگ مهیب دارد، بنابراین تشبیه آه به صور (شیپور) را داریم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۲۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

جناس تام: شام (شب) و شام (شهر شام) / جناس ناقص: «قافله» و «نافله» و هم‌چنین «هر» و «در»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد جناس ناقص و دارای جناس تام در «چنگ» به معنای ساز و «چنگ» به معنای دست

گزینه «۳»: فاقد جناس تام و دارای جناس ناقص در «بیشه» و «تیشه»

گزینه «۴»: فاقد جناس ناقص و دارای جناس تام در «تنگ» به معنای باریک و کوچک و «تنگ» به معنای بار

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی)

۲۷- گزینه «۲»

(الهام مممری)

اگر در خواندن شعر، همزه آغاز هجا (وقتی قبل از آن صامت باشد) تلفظ نشود، در خط نیز آن را باید حذف کرد. چنان‌که در مصراع گزینه «۲»، «برآورده» با حذف همزه به صورت «بِ را وِر د» خوانده می‌شود.

صورت صحیح خط عروضی مصراع گزینه «۲»: نَعِ بِ رَ بَ را وِر دِ لَ کَ کَر دِ کَر

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۲۸- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

الف) «ان» پسوند جمع در «روحانیان» و «نورانیان» الحاقی است. همچنین «انی» در «روحانی» و «نورانی» نیز الحاقی محسوب می‌شود (پسوند نسبت است)، نتیجتاً هم‌قافیه شدن «روح» و «نور» وجهی ندارد و معیوب است.

د) «گره»: ردیف / «غنچه» و «سبزه» هم‌قافیه نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۲۹- گزینه «۳»

(امیرحسین اشتری)

در بیت صورت سؤال و گزینه‌های دیگر باد صبا از جانب معشوق خبر می‌آورد و در واقع پیک میان عاشق و معشوق است، اما در بیت این گزینه خبر و آگاهی‌ای که باد صبا می‌آورد از جانب معشوق نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر می‌گوید: باد صبا که مانند پیک است، کجاست تا از معشوقم به سمت من نامه‌ای برساند؟

گزینه «۲»: شاعر بیان می‌دارد که باد صبا از جانب معشوق سخن‌های پریشان آورده است.

گزینه «۴»: شاعر می‌گوید که باد صبا از جانب یارش بوی او را با خود می‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفعول، صفحه ۲۴)

۳۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول دی‌ماه)

مفهوم ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: در این ابیات موضوع این است که آدمی نباید کاری ناشایست (آزردن مردم، بدکردن و سنگ‌گران انداختن) انجام دهد که در آینده مجبور باشد مکافات آن عمل را بکشد.

مفهوم بیت گزینه «۲»: در این بیت، شاعر به ویژگی ناپایداری احوال در جهان اشاره دارد و می‌گوید ممکن است در لحظه‌ای، ماتم شخص به سور و سرور تبدیل شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفعول، صفحه ۹۸)

جامعه‌شناسی (۱)

(هاثا اهمدرزاده)

۴۱- گزینه ۳

- گوش دادن به موسیقی یک کنش فردی است.
- بعد از اینکه هنجارها و ارزش‌ها از طریق کنش‌های اجتماعی شکل گرفتند جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت یا تشویق و تنبیه به افراد منتقل شوند.
- حال وقتی معلمان سعی دارند از طریق مدرسه دانش‌آموزان را با زبان‌های دخانیات آشنا کنند، مصداق جامعه‌پذیری است.
- پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند و برای آن‌ها فرصت‌ها و محدودیت‌هایی به‌وجود می‌آورند مثل ترافیک، تکنولوژی و رسانه، افزایش جمعیت و ...
- هنجار شیوه مورد قبول افراد جامعه و شیوه انجام یک کنش خاص (باید و نباید) است.

و پوشیدن لباس مشکی در عزاداری در کشور ما یک هنجار اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(فاطمه قریب‌پان)

۴۲- گزینه ۲

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.
- فرهنگ یک قوم، قشر، صنف یا گروه، خرده‌فرهنگ است.
- جهان اجتماعی شبیه یک بازی گروهی است که در آن وظایف، حقوق و انتظاراتی برای هر فرد وجود دارد.
- نظم اعضا در بدن موجودات زنده تکوینی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

(آزیتا بیرقی)

۴۳- گزینه ۳

مجموعه‌ای از عقاید و ارزش‌ها و هنجارها و نمادها که برای رفع نیاز معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند: نهاد اجتماعی
سرایت تغییر در هنجارها به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی: تغییر و تحول بنیادین جهان اجتماعی
دانایی بهتر از نادانی است: ارزش نهاد تعلیم و تربیت
انسان تربیت‌پذیر است: عقاید نهاد تعلیم و تربیت

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(مهم‌مهری یعقوبی)

۴۴- گزینه ۲

عده‌ای از جامعه‌شناسان مانند آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگ سالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط

(یاسین موریان)

۳۶- گزینه ۲

این بیت، فاقد مجاز است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «آفتاب» مجاز از «خورشید»

گزینه ۳: «الله اکبر» مجاز از «اذان»

گزینه ۴: «سفال» مجاز از «کوزه سفالی»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

(مهم‌امین راداش‌فام)

۳۷- گزینه ۴

نوع استعاره به‌کار رفته در این بیت مکنیه است.

پند دادن معرفت، تشخیص و استعاره مکنیه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «گل» استعاره مصرحه از معشوق است.

گزینه ۲: «پسته» استعاره مصرحه از دهان معشوق است و «قند» استعاره مصرحه از لب معشوق است.

گزینه ۳: «ترگس»، «لاله» و «مروارید» به‌ترتیب استعاره مصرحه از چشم و چهره و اشک هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

(امیر حسین اشتری)

۳۸- گزینه ۲

وزن این بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است که در رکن اول آن ابدال رخ داده است و باعث شده است که تشخیص وزن، به ظاهر سخت شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت در وزن «مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن» سروده شده است.

گزینه ۳: وزن بیت، «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

گزینه ۴: وزن این بیت، «مستفعلن فع مستفعلن فع» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

(مهرزاد مشایقی)

۳۹- گزینه ۴

وزن بیت مذکور «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» می‌باشد که وزنی ناهمسان محسوب می‌گردد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن بیت: مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع

گزینه ۲: وزن بیت: مستفعلن فع مستفعلن فع

گزینه ۳: وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

(سعید یعقوبی)

۴۰- گزینه ۳

در ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به شیوه‌های مختلف، عقل نکوهش شده است، اما در بیت گزینه ۳ «عقل ارزشمند شمرده شده است. در این بیت، شاعر «وهم» را نسخه تقلبی (قلب) عقل می‌خواند و عقل را زریا طلا می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۱)

ب) قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و اراده و کار ارادی آنان را به خدمت بگیرد. کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند.

ه) در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و ... باشد؛ بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، به ویژه نظام فرهنگی اثر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد. (پس رابطه بین نظام سیاسی و نظام فرهنگی، یک رابطه دوطرفه است.)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۷)

۵۰- گزینه ۲»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- مورد اول تعریف کنش اقتصادی است.

- قسمت دوم همه گزینه‌ها در ارتباط با مورد دوم است.

- هجوم اقتصادی به ایران در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز روتر، رژی و ... انجام شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۴، ۱۳۸ و ۱۴۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

۱- نادرست. مربوط به ویژگی معنویت است. - نادرست. مربوط به ویژگی آزادی است.

۲- درست - درست

۳- نادرست. مربوط به ویژگی عقلانیت است. - نادرست. مربوط به ویژگی عدالت است.

۴- درست. - نادرست. مربوط به ویژگی حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۵۲- گزینه ۱»

(سیرمهر مرنی ریثانی)

- مردمی که برتری فرهنگی غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه آن می‌جویند.

- در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند اما در استعمار فرانو، هم مجریان و هم استعمارگران پنهان هستند.

- در استعمار نو استعمارگران با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۵۳- گزینه ۴»

(امیرمهری افشار)

سکولاریسم پنهان: شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند.

قراری‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۴۵- گزینه ۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- بخشی از هویت آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند. بخش دیگر، برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم.

- بازتولید هویت اجتماعی به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است به گونه‌ای که علی‌رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۴۶- گزینه ۲»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

روش خانواده و همسالان، غیررسمی و روش ادارات و پلیس و ... رسمی است که روش غیررسمی آثار عمیق‌تری دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۳)

۴۷- گزینه ۴»

(یاسین ساعدی)

تغییرات هویتی افراد گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

۴۸- گزینه ۱»

(مهرمهری یعقوبی)

تشریح عبارت نادرست:

الف) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوهٔ زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۳)

۴۹- گزینه ۳»

(مهرمهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) انسان به‌دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد، کشگری قدرتمند است. قدرت انسان محدود است، به‌گونه‌ای که نمی‌تواند همهٔ نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و برای تأمین برخی از نیازهای اولیهٔ زندگی خود، به کمک دیگران احتیاج دارد.

۵۷- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - صحیح

گزینه «۲»: غلط (مربوط به اصطلاح استعمارگر و استعمارزده است). - غلط (به دلیل شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران اقتصادی به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساخت).

گزینه «۳»: غلط (مربوط به اصطلاح مرکز و پیرامون است). - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹ و ۹۳)

۵۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

تردید در هویت روشنگرانه معرفت علمی، تجربی ← پیابد وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود ← نادیده گرفتن شناخت عقلی و تجربی

زیر سؤال رفتن علم مدرن ← پیابد در نیمه دوم قرن بیستم آشکار شد که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۵۹- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح عبارات نادرست:

- منورالفرکان غرب‌گرا برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

- قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت و قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۶۰- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

افتراق انقلاب اسلامی با انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار ← انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت، در حالی‌که انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غربی موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

پیامد انقلاب اسلامی ایران بر جهان غرب ← از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس

اقدامات جهان غرب در مقابله با حرکت مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است ← ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان بریر، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۲ و ۱۳۳ تا ۱۳۵)

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستان‌تیسیم یاد می‌شود. مانند دیدار سران کشورهای اروپایی با پاپ در جهان غرب.

در جهان غرب سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دین‌داران؛ ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند. مانند توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۳۸)

۵۴- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح عبارات نادرست:

- نظام ارباب - رعیتی در غرب که از آن با عنوان فئودالیسم یاد می‌شود، نوعی برده‌داری بود.

- انقلاب صنعتی، مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی بود که در اواسط قرن هجدهم برای اولین بار در انگلستان پدید آمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۵۵- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غلط (قدرت‌های استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را برای دیگر فرهنگ‌ها به‌وجود آوردند). - غلط (هویت مناطق درون امپراتوری عثمانی، هویتی اسلامی بود و ویژگی‌های قومی، نژادی و تاریخی آن‌ها ذیل فرهنگ اسلامی تعریف می‌شد).

گزینه «۲»: صحیح - صحیح

گزینه «۳»: غلط (در هویت‌سازی‌های جدید، ابعاد نژادی و قومی این مناطق با کاوش‌های باستان‌شناسان برجسته می‌شود و اسلام به‌عنوان یک عنصر هویت‌بخش به فراموشی سپرده می‌شود). - صحیح

گزینه «۴»: صحیح - غلط (همزمان با فروپاشی عثمانی، کشورهای جدید تأسیس شدند).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۶۷)

۵۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف) کشورهای کمتر توسعه‌یافته در مقابل امپراتوری رسانه‌ای آسیب‌پذیرترند.

ب) نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

ج) لیبرالیسم اولیه، نظام ارباب - رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را درهم ریخت. در این شرایط اجتماعی، اندیشمندانی چون مالتوس معتقد به نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شدند، بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۰، ۷۶ و ۷۷)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۳»

(ممیدرضا توکلی)

بررسی عبارت‌ها:

- آزمون‌ها باید همان متغیری را بررسی کنند که برای آن ساخته شده‌اند.
- مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.
- فرد در پرسش‌نامه‌ها، افکار و رفتار خود را گزارش می‌دهد و این پرسش‌نامه‌ها نمره‌گذاری می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۶۲- گزینه «۲»

(فاطمه بیات)

بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول: رشد اجتماعی در دوره نوجوانی، مانند دیگر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود. در این دوره هم خود نوجوان و هم اطرافیان وی احساس می‌کنند که گرایش نوجوان به گروه همسالان خیلی بیشتر از سابق شده است و در کنار همسالان بودن برای نوجوان بسیار لذت‌بخش است (رشد اجتماعی در دوره نوجوانی).

عبارت دوم: به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند (رشد هیجانی در دوره نوجوانی).

عبارت سوم: برجسته‌ترین تغییرات مربوط به جنس در نوجوانی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: ۱- تغییراتی که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می‌گذارند که آن‌ها را ویژگی‌های جنسی اولیه می‌نامند؛ یعنی ویژگی‌هایی که به طور مستقیم در تولیدمثل نقش دارند؛ ۲- تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت‌اند و آن‌ها ویژگی‌های ثانویه نامیده می‌شوند؛ مثل رویش موی صورت در پسران (رشد جسمانی و بلوغ جنسی در دوره نوجوانی).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴، ۵۷ و ۵۸)

۶۳- گزینه «۳»

(فاطمه بیات)

در موارد زیر، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف همزمان، کاهش می‌یابد:

- ۱- ریختن سیمان و چیدن آجرها: دو تکلیف به همدیگر شبیه باشند (رد گزینه ۴).
- ۲- تماشای فیلم و خوردن غذا: تکالیف مورد نظر دشوار نباشند (رد گزینه ۲).
- ۳- ماهر بودن آشپز و صحبت کردن با تلفن حین آشپزی: فرد انجام دهنده آن تکالیف از مهارت‌های لازم برخوردار باشد (رد گزینه ۱).

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۸)

۶۴- گزینه «۲»

(ممیدرضا توکلی)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: حافظه درازمدت ما عمدتاً با رمزگردانی معنایی کار می‌کند از این رو، به خاطر داشتن دقیق رمزهای دیداری و شنیداری در آن (با توجه به جزئیات مطرح‌شده در عبارت بالا) معمولاً ممکن نیست.

عبارت دوم: نخستین باری که مطلبی را می‌خوانیم، در حافظه کوتاه‌مدت می‌ماند که تا چند دقیقه ظرفیت دارد.

عبارت سوم: ظرفیت حافظه حسی نامحدود است پس بی‌شمار محرک در لحظه وارد آن می‌شوند و از میان می‌روند.

عبارت چهارم: ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت، ۵ تا ۹ ماده است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۶۵- گزینه «۲»

(ممیدرضا توکلی)

مورد رضا: گذشت زمان باعث افزایش مقدار فراموشی می‌شود و میزان ذخیره‌سازی در حافظه کم می‌شود. بیشترین میزان فراموشی در ساعات‌های اولیه پس از یادگیری اتفاق می‌افتد و بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است. در صورت سؤال از عوامل عاطفی و از کلید واژه همچون علاقه و ... استفاده نشده است.

مورد علی: مطالعه بی‌وقفه و بدون استراحت باعث تداخل اطلاعات می‌شود.

تکن:

عوامل ایجاد فراموشی	روش کارآمد برای داشتن حافظه قوی‌تر
گذشت زمان	مرور کارآمد - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن
تداخل اطلاعات	یادگیری با استراحت - مطالعه چندحسی
عوامل عاطفی	بیان اهمیت مطلب
عدم رمزگردانی	پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت (توجه ناقص)
مشکلات مربوط به نشانه‌های بازایی	آزمون مکرر - روش پس‌خبا

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

۶۶- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالونر)

عبارت اول: روش شروع از آخر روشی است که بیشتر، در حل مسائل ریاضی کاربرد دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

عبارت دوم: توجه نمایید که بهتر است از روش‌های تحلیلی حل مسئله استفاده کنید. اگر به هر دلیلی قادر به استفاده از روش تحلیلی نبودید، بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی، برای اطمینان صددرصدی، استفاده از روش‌های تحلیلی مفیدتر است (رد گزینه ۲).

عبارت سوم: یکی از روش‌های اکتشافی حل مسئله که دارای ۴ مرحله می‌باشد، روش بارش مغزی است (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

عبارت چهارم: روش «مهندسی معکوس» نمونه‌ای از روش‌های شروع از آخر است (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۳، ۱۲۸ و ۱۲۹)

۶۷- گزینه «۳»

(فاطمه بیات)

مریم بین یک امر خواستنی (موقعیت شغلی مناسب) و یک امر ناخواستنی (تغییر محل زندگی و دور شدن از خانواده و دوستان) در تعارض است و قادر به تصمیم‌گیری نیست. در نتیجه او با موقعیت عاطفی ناخوشایندی به نام تعارض گرایش - اجتناب مواجه می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۲)

۶۸- گزینه «۱»

(مهم‌عرفان فرهادی)

مورد «۱»: استعداد امری درونی و پایدار است و اغلب افراد شکست‌های خود را به عامل بیرونی نسبت می‌دهند (رد عبارت اول گزینه‌های ۲ و ۳).

مورد «۲»: خوب آموزش ندادن مربی، امری بیرونی و ناپایدار است، ویژگی و رفتار افراد دیگر جزء عوامل غیر قابل کنترل است (رد عبارت دوم گزینه‌های ۲ و ۴).

نکته: نسبت دادن شکست‌ها به عواملی که تحت کنترل ما نیستند موجب دلسردی ما می‌شوند در نتیجه انگیزه بسیار کمی برای جبران آن خواهیم داشت.

نکته: کسانی که شکست را به عوامل پایدار، مانند استعداد و دشواری تکلیف، نسبت می‌دهند، دچار ناامیدی، یأس و دلسردی می‌شوند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۶۹- گزینه «۴»

(مهم‌رضا توکلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیماری تحلیل‌برنده اعصاب موجب تغییرات رفتاری و روانی در پدربزرگ آیلین شده است. پس بیماری جسمی، علت بیماری روانی است.

گزینه‌های «۲ و ۳»: وجه مشترک این دو مورد، استفاده از قهوه و دارو برای بهبود حال روانی است که در نهایت باعث ایجاد علائم جسمی یا مسمومیت با آن ماده شده است. از این رو، عامل ایجادکننده بیماری جسمی، نه بیماری روانی بلکه ماده مدنظر (قهوه - دارو) است.

گزینه «۴»: استرس‌های کاری که عاملی روانی است، ایجادکننده سردردهای متعدد بوده است؛ پس در این گزینه، عامل روانی در نقش علت و بیماری جسمی در نقش معلول قرار گرفته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۷۰- گزینه «۱»

(مهم‌میبی)

ترس یک نشانه هیجانی است (رد گزینه ۲). درد و مصرف مسکن برای تسکین آن نشان از علائم جسمانی دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۴). حافظه و کارکردهای آن مربوط به علائم شناختی است (رد گزینه ۳). خواهش کردن نوعی رفتار است (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

عربی، زبان قرآن (۱)

۷۱- گزینه «۱»

(نوبیر امسکی)

«جعل»: قرار بده / «لی»: برای من / «لسان صدق»: یاد نیکو / «فی الآخرين»: در میان آیندگان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «قرار دادی» اشتباه است.

گزینه «۳»: «لی» ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: «یاد نیکویم» اشتباه است.

(ترجمه)

۷۲- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «موسوعة کبيرة» نکره ترجمه نشده و «تُصنع» نیز مجهول ترجمه نشده است.

گزینه «۳»: «أيضاً» ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: «قرأت» به‌درستی ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۷۳- گزینه «۴»

(کاظم غلامی)

«کان ... قد سحب»: (فعل ماضی بعید) کشیده بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تتیار الماء»: جریان آب (رد گزینه ۱) / «سفينة إيرانية»: یک کشتی ایرانی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لكن»: اما (رد گزینه ۳) / «الدلافين»: دلفین‌ها (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۷۴- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «قمت ب» به معنای «اقدام کردم» است نه «برخاستم».

گزینه «۳»: کلمه «تستطیع» بهتر است به صورت فعلی ترجمه شود: (می‌تواند)، همچنین «۲۷۰ درجه» صحیح است.

گزینه «۴»: «أنابیب» به صورت «لوله‌کشی» ترجمه شده و نادرست است.

(ترجمه)

۷۵- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا تجعل»: «قرار مده» فعل نهی است پس باید مجزوم شود.

گزینه «۳»: «أقوام الظالم»: «گروه‌های ستمگر» موصوف و صفت است، پس باید به شکل «الأقوام الظالمین» به کار برود.

گزینه «۴»: «إلهی» و «الظالم» نادرست‌اند.

(ترجمه)

۷۶- گزینه «۳»

(الله مسیح‌فواه)

بیت فارسی در گزینه «۳» فقط امر به خوبی کرده است و اشاره‌ای به موضوع اصلی که پاداش نیکی است، نشده است.

(مفهوم)

۷۷- گزینه «۱»

(سید هادی هاشمی)

ترجمه صورت سؤال: در کدام گزینه اسم‌های جمع، بیشترین تنوع را دارند؟ یعنی در یک گزینه هم جمع سالم وجود داشته باشد، هم جمع مکسر! «الْخِجَاجُ وَ مَنَاسِكِ» جمع مکسر هستند و «مَرَاتٍ» نیز جمع مؤنث سالم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۲»، «الْمَلَاعِبِ» جمع مکسر، در گزینه «۳»، «الزُّبُوتِ» و «مَوَادِّ» جمع مکسر و در گزینه «۴»، «الْصِّيَادُونَ وَ الْإِفْرِيقِيُّونَ» هر دو جمع مذکر سالم هستند.

(قواعد اسم)

۷۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
در این گزینه «زملاء» جمع مکسر «زمیل» و مذکر است، پس نباید برای آن از «لا تلعبن» (فعل نهی جمع مؤنث) استفاده شود.

(قواعد فعل)

۷۹- گزینه «۳»

(مفرد میان‌بین - قاتلات)
در سایر گزینه‌ها، واژه‌های «تحرك، تواضع، تشرف» همگی مصدر و اسم هستند، پس نقش مبتدا را دارند، اما در گزینه «۳»، «تحوّل» فعل است، این موضوع هم از معنی جمله مشخص است و هم با توجه به این نکته که اسم بعد از آن، به صورت مرفوع و در نقش فاعل آمده است.
ترجمه عبارت گزینه «۳»: ماهی‌های نورانی، تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند!

(انواع جملات)

۸۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
دقت کنید «نون وقایه» هیچ‌گاه با فعل مجهول، فعل لازم و اسم همراه نمی‌شود، بلکه همواره به فعل‌های متعدی یا برخی از حروف می‌چسبد؛ زیرا ضمیر «ی» بعد از نون وقایه باید نقش مفعول را برای فعل داشته باشد. در گزینه «۱»، «یضرب» فعلی مجهول است، در گزینه‌های «۲» و «۴» نیز فعل‌های داده شده، متعدی نیستند و نمی‌توانند مفعول داشته باشند.

(قواعد فعل)

عربی، زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینه «۴»

(ولی بربری - ابهر)
«ما أبرئ نفسي»: نفسم را بی‌گناه نمی‌شمارم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «النفس»: نفس (رد گزینه ۲) / «السوء»: بدی (رد گزینه ۲) / «إلّا ما رجِمَ ربي»: مگر اینکه پروردگارم رحم کند (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۳»

(الله مسیح‌فواه)
«فرض ربك» به معنای «پروردگارت را راضی می‌کنی» است. در گزینه‌های «۲ و ۴» «راضی و خشنود شدن» ترجمه شده و غلط است.
«تكتسب» در گزینه «۱» مجهول ترجمه شده است.
«عنه» در گزینه‌های «۱ و ۲» ترجمه نشده است. ضمیر «ك» در «ربك» در گزینه «۲» ترجمه نشده است.
«محامد» در گزینه «۱» به اشتباه مفرد ترجمه شده است.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۴»

(اسماعیل علیپور)
«من»: هر کس، هر که (رد گزینه ۲) / «تظاهر»: تظاهر کرد، وانمود کرد (در این جمله اسلوب شرط داریم پس این فعل به صورت مضارع التزامی (وانمود کند) هم می‌تواند معنا شود) / «بمريض»: به بیماری‌ای، به یک مریضی‌ای (رد گزینه ۲) / «لطلب المساعدة»: برای کمک خواستن، برای درخواست کمک (رد گزینه ۳) / «عن الآخرين»: از دیگران / «أصيب»: دچار شد، مبتلا شد (در این جمله اسلوب شرط داریم پس این فعل به صورت مضارع اخباری (دچار می‌شود) هم می‌تواند معنا شود) (رد گزینه ۲) / «بمرض أسوأ منه»: به بیماری‌ای بدتر از آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۱»

(اسماعیل علیپور)
«لا يزال المؤمن يُفْرَج»: مؤمن پیوسته اندوه ... را می‌زداید.

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَنْ يَقْفِرَ» (تعریب درستی برای «پرواز کند» نیست) - «واحد» (باید پس از معدود خود بیاید) - «قفزه» (ضمیر «ه» اضافی است)
گزینه «۳»: «قادر» («می‌تواند» فعل مضارع است) - «خمسین و مئة» (اول باید صدگان بیاید)
گزینه «۴»: «للقفر الأول» (باید عدد «واحد» به کار برود، زیرا «یک» عدد شمارشی است نه ترتیبی) - «خمسین و مئة» (اول باید صدگان بیاید)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۴»

(مسعود مسموری)
در این عبارت تمام حرکات به طور صحیح بیان شده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «مُتَدَيِّنُونَ: مُتَدَيِّنُونَ (اسم فاعل است)
گزینه «۲»: «مَقْبِرَةٌ: مَقْبِرَةٌ (اسم مکان بر وزن «مَفْعَلَةٌ»)
گزینه «۳»: «تَفَرَّجْنَا: تَفَرَّجْنَا / فعل ماضی از باب «تَفَعَّلَ» بر وزن «تَفَعَّلْنَا» (فعل مضارع)

۸۷- گزینه «۴»

(سید مسموعی مرتضوی)
«المؤمنين» اسم فاعل از مصدر ثلاثی مزید «إيمان» از باب افعال) است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «طيارون» و «المفروضة» به ترتیب اسم مبالغه و اسم مفعول اند.
گزینه «۲»: «لعاقل» اسم فاعل از مصدر ثلاثی مجرد است.
گزینه «۳»: «المؤدّب» و «محترم» هر دو اسم مفعول هستند.

(قواعد اسم)

۸۸- گزینه «۴»

(روح الله اصفه‌ری)
در اسلوب شرط هرگاه جواب شرط جمله اسمیه باشد، حتماً باید در ابتدای آن حرف «ف» بیاید: «مَنْ فَعَلَ ... فَهُوَ عَاقِلٌ».

(انواع جملات)

۸۹- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم نکره نداریم.
گزینه «۲»: «رجلاً» یک صفت (کثیر المعاصی) دارد.
گزینه «۳»: «أدعية» یک صفت (جمله وصفیه «ندعوها» دارد.
گزینه «۴»: «رياح» دو صفت دارد: یکی «شدیده» و دیگری جمله وصفیه «خربت»

(قواعد اسم)

۹۰- گزینه «۱»

(کتاب تاک - کنگور سراسری ریاضی ۱۴۰۰)
صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «لام امر» آمده باشد؛ یعنی حرف «ل» به معنی «باید» را می‌خواهد. در گزینه «۱» حرف «ل» در فعل «ليخضع» لام امر است و به معنی «باید» می‌باشد. ترجمه: «هنگام دیدن نشانه‌های قدرت خداوند، دل باید خشوع پیدا کند.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «به دوستان کمک کن تا به آسانی از مشکلاتشان خارج شوند.» [«ل» در «ليخرجوا» به معنی «تا، تا اینکه» است].
گزینه «۳»: «بسیاری از تلاش‌ها بر انسان لازم است تا خودش را اصلاح نماید.» [«ل» در «ليصلح» به معنی «تا، تا اینکه» است].
گزینه «۴»: «دوستان به مغازه‌ای دیگر رفت تا شلوار ارزانتری بخرند.» [«ل» در «ليشتري» به معنی «تا، تا اینکه» است].

(قواعد فعل)

منطق

۹۱- گزینه «۲»

(ممبر سوریان)

حیطه کاربرد منطق سراسر زندگی است، زیرا هر یک از ما در سراسر زندگی می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم (اراده انسان برای اصلاح اندیشه و رفتار). پس وسعت این حیطه، تابع آن دامنه‌ای از زندگی است که در آن می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم و چون این امور در سراسر زندگی مورد نظر انسان هستند، پس حیطه کاربرد منطق سراسر زندگی خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطلب درستی است، ولی مناسب‌ترین عبارت درباره حیطه کاربرد منطق نیست، زیرا فقط مشخص می‌کند که ما در مواجهه با نشریات و کانال‌های خبری و تجاری به این دانش احتیاج داریم و این تنها بخشی از حیطه کاربرد منطق است، نه همه آن.

گزینه «۳»: حیطه کاربرد منطق همیشه سراسر زندگی بوده است و قابل گسترده‌تر شدن نیست. آنچه امروزه با گسترش رسانه‌ها افزایش یافته، نیاز ما به دانش منطق است، نه حیطه کاربرد منطق.

گزینه «۴»: دانستن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه برخوردار است. پس دانستن منطق در بخش‌هایی از حیطه کاربردش مهم‌تر است.

(منطق، منطق، تراوی انریشه، صفحه ۵)

۹۲- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

اگر قسمی از علم، با استدلال معلوم نشود، یا تصور است (چون تصورات با تعریف معلوم می‌شوند) یا یک تصدیق بی‌نیاز از دلیل و بدیهی است. تصدیق نیز عبارت است از یک جمله تام خبری بامعنا که اگر هر یک از این عناصر در عبارتی وجود نداشته باشد، آن عبارت تصور خواهد بود. عبارت «به صورت یار من چون خشمگین شد» یک جمله کامل یا تام نیست و معنای کاملی ندارد و به همین دلیل تصور است و با استدلال معلوم نمی‌گردد.

نکته: گزینه «۳» استفاده از انکاری دارد و مفهومش این است که «از دنیا رفتگان از جان چیزی نمی‌دانند.» که به یک دلالت التزامی تصدیق است.

(منطق، منطق، تراوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۹۳- گزینه «۲»

(پوار پاکدل)

این عبارت، حاوی یک تعمیم شتاب‌زده است. در این جا فرد یا یک‌بار ازدواج ناموفق نتیجه گرفته است که هیچ‌کس برای ازدواج با او مناسب نیست.

دلیل وقوع این مغالطه نیز در این مورد عدم تناسب تعداد نمونه‌های بررسی شده (که فقط یک نمونه است!) با کل جامعه آماری است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۹۴- گزینه «۴»

(سبا معفرزاده صابری)

استنتاج بهترین تبیین شامل دو مرحله است که در مرحله اول ابتدا تبیین‌های مختلف را مطرح می‌کنیم (حدس علل مختلف برای پدیده مورد بررسی) و سپس تبیین‌های نادرست را حذف می‌کنیم و به نتیجه می‌رسیم. پس این نوع از استدلال صرفاً حدس و گمان نیست بلکه بررسی معقولانه احتمالات است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترتیب مراحل به اشتباه نوشته شده است. ابتدا حذف احتمالات نادرست و سپس رسیدن به احتمال درست.

گزینه «۲»: از استنتاج بهترین تبیین در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود نه نظریات علمی.

گزینه «۳»: این نوع از استدلال همچنان نوعی از استقرا بوده و نتیجه احتمالی و غیریقینی دارد. پس ابطال‌پذیر است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۹۵- گزینه «۴»

(علی معزی)

جزئی یا کلی بودن موضوع قضیه نوع قضیه را مشخص می‌کند و به این وسیله قضیه به شخصیه و محصوره تقسیم‌پذیر است. از طرف دیگر، موجه یا سالبه بودن یک قضیه، کیفیت آن را مشخص می‌دارد.

(منطق، قضیه علمی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۹۶- گزینه «۲»

(ممبر رضایی بقا)

دقت کنید که سور کلی «هر» با یک رابطه سلبی «نیست» نباید در قضیه حملی همراه شود. وگرنه باید به صورت استاندارد جزئی تبدیل شود. عبارت «نه هر که آینه سازد سکندری داند» به صورت «هرکس آینه می‌سازد، سکندری نمی‌داند» به طور استاندارد می‌شود: «بعضی کسانی که آینه می‌سازند، سکندری می‌دانند و بعضی از کسانی که آینه می‌سازند، سکندری نمی‌دانند.» قضایای گزینه‌های ۱ و ۳ کلیه هستند. قضیه گزینه «۴» شخصیه است؛ زیرا موضوع آن «من» است که مفهومی جزئی است.

(منطق، قضیه علمی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۹۷- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

قضیه اول این گزینه در واقع، «بعضی از دانش‌آموزان دارای نمره هفده نیستند.» می‌باشد که از آن جایی که کاذب است، می‌شود فهمید که قضیه متناقض آن، یعنی «همه دانش‌آموزان دارای نمره هفده هستند.» صادق است. از آن جایی که «این دانش‌آموز دارای نمره هفده است.» یکی از مصادیق قضیه اخیر است، پس صادق خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تضاد از کذب یک قضیه نمی‌توان به صدق متضاد آن پی برد. گزینه «۲»: در تداخل اگر قضیه کلیه کاذب باشد نمی‌توان درباره متداخل جزئی آن جزئی‌ه گفت که قطعاً کاذب یا صادق است.

گزینه «۴»: اگر قضیه «برخی انسان‌ها شاعر نیستند» درست باشد نقیض آن یعنی «هر انسانی شاعر است» قطعاً نادرست است بنابراین درباره صدق یا کذب متداخل آن یعنی «برخی انسان‌ها شاعر هستند.» نمی‌توان نظر قطعی داد.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

۹۸- گزینه «۴»

(عرفان ره‌رشنیا)

مقدمه دوم این قیاس «هر انسانی فانی است» می‌باشد. «انسان» حد وسط است و در نتیجه «فانی» محمول نتیجه خواهد بود. از آن جایی که مقدمه اول سالبه است و بنابراین، نتیجه نیز باید سالبه باشد، در نتیجه علامت محمول نتیجه مثبت است و به موجب شرط سوم اعتبار قیاس، باید در مقدمه نیز علامت مثبت داشته باشد، در حالی که علامت منفی دارد. پس این دو قضیه نمی‌توانند منتج به نتیجه معتبری شوند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۰)

۹۹- گزینه ۳»

(مهمم رضایی بقا)

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ «مانعة الجمع هستند و گزینه ۳» مانعة الرفع است. زیرا یک موجود نمی‌تواند انسان باشد ولی حیوان نباشد.
(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۱۰۰- گزینه ۲»

(علی معزی)

مغالطه تله‌گذاری برای قبولاندن یک نظریه است و نه بازداشتن مخاطب از قبول آن.

(منطق، سنسگریری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰)

فلسفه یازدهم

۱۰۱- گزینه ۳»

(سبا یعفرزاده صابری)

در اوپانیشادها آمده «باید خود را نگاه کرد، به خود گوش کرد، به خود اندیشید و در توجه به خود غرق شد. با نگاه کردن، گوش دادن، اندیشیدن و واقعیت دادن به خود است که هرچه که هست شناخته می‌شود.» این جمله بیان می‌کند که اولین گام در راه کسب معرفت «خودشناسی» است. انسان از طریق خودشناسی به کرامت نفس و عظمت خلقت بزرگ الهی و اهمیت روح آدمی که پرتویی از انوار الهی است پی می‌برد و از همین راه خالق خویش را شناخته و مسیر عبودیتش را طی می‌کند، لذا این جمله اوپانیشادها حدیثی از حضرت امام علی علیه السلام را به ذهن متبادر می‌کند که: «من عرف نفسه فقد عرف ربه: هرکسی که خود را بشناسد خدای خود را می‌شناسد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خود را از خدا جدا نمی‌کند، بلکه خداشناسی را در گرو خودشناسی می‌داند.

گزینه ۲: «لااوتسه در مفهوم تائو ویژگی‌های خدا را می‌شمارد نه خود را.

گزینه ۴: این جمله ارتباطی با گرایش‌های عالی انسانی ندارد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

۱۰۲- گزینه ۳»

(مهمم آقامصالح)

نظریات اندیشمندان ایونیا (نه آتن) سبب تبدیل شدن آتن به مرکز نظریات گوناگون شد که بی‌اعتمادی مردم آن شهر به دانش و اندیشه را به‌دنبال داشت. **نکته:** گزینه‌های ۲ و ۴ «خودشان معلول بی‌اعتمادی مردم آتن به اندیشه و دانش هستند.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

۱۰۳- گزینه ۱»

(موسی سپاهی - سروان)

سقراط هدف از گشت و گذار خود در شهر را متقاعد کردن افراد جامعه می‌دانست تا جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس ترجیح ندهند، ولی این بدین معنا نیست که او می‌گفت باید به جسم و مال و ثروت کاملاً بی‌توجه بود.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۸)

۱۰۴- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

هم از نظر سقراط و هم از نظر ملتوس ممکن نیست کسی صفات و امور مربوط به اسب را بپذیرد، اما منکر وجود اسب باشد و همچنین کسی پیدا نمی‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود. با توجه به این موارد عبارت گزینه ۳ «مورد قبول سقراط و نیز ملتوس خواهد بود.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱)

۱۰۵- گزینه ۳»

(سبا یعفرزاده صابری)

در ظاهر، عبارات مطرح‌شده نشان از این دارد که فرد به شناخت اشتباه قبلی پی برده و در پی شناخت جدیدی است؛ اما دقت کنید که صورت سؤال، پیش‌فرض این عمل را خواسته نه خود عمل را. پیشرفت پیوسته دانش نشان از امکان شناخت دارد که توأم با قبول خطا بودن برخی از شناخت‌ها در انسان است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۰۶- گزینه ۲»

(مهمم سوریان)

الف) اعتبارسنجی ابزارهای شناخت بر عهده عقل است. توجه کنید که خود «شنوایی» به عنوان یک «حس» در اینجا موضوع شناخت است و خودش در صدور حکم نقشی ندارد و نمی‌توان گفت این شناخت حاصل همکاری حس و عقل است.

ب) اینکه منشأ حدیث قلب حجت خداست، به این معنا نیست که گوینده این سخن از قلب خود استفاده کرده است. گوینده این سخن با حس خود حدیث را خوانده یا شنیده است و با عقل خود معنای آن را دریافته و حکم کرده است.

پ) فهم خطای حسی از موارد همکاری حس و عقل است زیرا با حس خود به دو شناخت حسی متفاوت از یک حقیقت (مثلاً شیرینی عسل و تلخی آن) می‌رسیم و عقل با ملاحظه امور مختلف (مثل خوردن بادام تلخ بلافاصله قبل از چشیدن عسل) قضاوت می‌کند که کدام حس معتبر و کدام خطاست. (فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

۱۰۷- گزینه ۴»

(سبا یعفرزاده صابری)

ملاصدرا در کتاب اسفار می‌گوید: «عقل و دین در همه احکام خود با هم تطبیق دارند و حاشا که احکام شریعت نورانی با معارف یقینی و ضروری عقلی تعارض داشته باشد و افسوس به حال فلسفه‌ای که قوانین آن مطابق کتاب و سنت نباشد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دقت کنید که عقل و استدلال پایه اساسی نظام فلسفی ملاصدرا است و شهود و اشراق و وحی نقش مؤید دارند.

گزینه ۲: «هرچند معرفت‌شناسی اسلامی در دوران ملاصدرا به تکامل رسید، اما پس از او نیز فلاسفه تکمیل‌کننده راه او بودند.

گزینه ۳: «هرچند ملاصدرا این بیان را کامل کرد، اما ریشه سخنان او در گفته‌های فارابی، ابن‌سینا، خواجه نصیرالدین طوسی و سایر فلاسفه پیشین نیز دیده می‌شود.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۰۸- گزینه ۱»

(مهمم سوریان)

توجه خاص به تجربه و بی‌مهری به تفکر عقلی که جریان غالب معرفت‌شناسی اروپا شده بود، اشکالات نظری متعددی را پدید آورد. یکی از این اشکالات، محدودیت‌های روش تجربی بود که نمی‌توانست پاسخگوی سؤال‌های مهم انسان باشد. مثلاً تجربه نمی‌توانست درباره نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بدهای اخلاقی اظهارنظر کند؛ زیرا ابزار لازم برای چنین مسائلی را در اختیار نداشت. همچنین ناتوانی تجربه در دستیابی به همه خصوصیات اشیا و احتمالی بودن

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۲»

(فارج از کشور تیرماه ۱۴۰۲)

میلیون تومان $720 = 60 \times 12$ = اجاره سالیانه باغ

میلیون تومان $3,600 = (\frac{1}{3} \times 75) \times 12 \times 12$ = حقوق سالیانه مجموع کارگران

میلیون تومان 75 = اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز

میلیون تومان 40 = خرید سم و کود مناسب

میلیون تومان 20 = کرایه حمل و نقل محصول

میلیون تومان $1,440 = 120 \times 12$ = حقوق سالیانه باغدار و مهندس

$1,440 + 20 + 40 + 75 + 3,600 + 720$ = مجموع هزینه های سالیانه

میلیون تومان $5,895$ =

میلیارد تومان $6/5$ = درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان $6,500$ =

چون میزان درآمد از هزینه ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

میلیون تومان $605 = 5,895 - 6,500$ = هزینه های تولید - درآمد = سود
توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه های تولید نیست.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه های ۸ و ۹)

۱۱۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: معایب ایجاد شرکت سهامی - معایب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۲»: مزایای کسب و کار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۳»: مزایای ایجاد شرکت سهامی - معایب کسب و کار شخصی

گزینه «۴»: مزایای کسب و کار شخصی - مزایای ایجاد شرکت سهامی

(اقتصاد، انتقاد نوع کسب و کار، صفحه های ۱۵ و ۱۸)

۱۱۳- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)

$12 \times (\text{هزینه ماشین آلات در دو سال}) \times \frac{1}{2} = \text{هزینه سالانه آب، برق و گاز}$

میلیون تومان $120 = 100 \times 2 \times 12 \times \frac{1}{2}$ =

$12 \times 5 \times (\text{هزینه سالانه سرمایه فیزیکی}) \times \frac{1}{100} = \text{دستمزد سالانه مجموع کارگران}$

میلیون تومان $600 = 100 \times 5 \times 12 \times \frac{1}{100}$ =

میلیون تومان 100 = هزینه سالانه ماشین آلات (سرمایه فیزیکی)

(مجموع دستمزد کارگران در یک سال $\times \frac{15}{100}$) = هزینه سالانه خرید مواد اولیه

میلیون تومان $90 = 15 \times 600 \times \frac{1}{100}$ =

میلیون تومان $72 = 6 \times 12$ = هزینه فرصت (هزینه پنهان) سالانه

مجموع هزینه های سالیانه کارخانه با احتساب هزینه فرصت

میلیون تومان $982 = 120 + 600 + 100 + 90 + 72$ =

$(70,000 \times 20,000) + (40,000 \times 15,000)$ = درآمد سالیانه کارخانه

تومان $2,000,000,000 = 1,400,000,000 + 600,000,000$ =

میلیون تومان $2,000$ =

بسیاری از نتایج تجربی و تفاوت میان تجربه انسان ها، می توانست قطعیت احکام تجربی را از میان ببرد. در هر حال چنین مشکلاتی سبب شد که واقع نمایی دانش تجربی، بار دیگر با اشکال روبه رو شود و جریان های نسبی گرا در داخل تجربه گرایی ظهور کنند. بنابراین عامل اصلی رشد نسبی گرایی این بود که جریان غالب معرفت شناسی (تجربه گرایی) در تبیین شناخت مطابق با واقعیت (واقع نمایی تجربه)، با اشکالاتی مواجه شده بود.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: این موارد برخی از اشکالات تجربه گرایی هستند که در کنار سایر اشکالات معضل اصلی را که «عدم واقع نمایی دانش تجربی» است، تشکیل می دهند. پس عامل اصلی این موارد به تنهایی نیستند.

گزینه «۳»: برعکس این مطلب اتفاق افتاد. یعنی نسبی گرایی در معرفت شناسی به تدریج به سایر حوزه ها کشیده شد، نه اینکه نسبی گرایی سایر حوزه ها به معرفت شناسی برسد.

گزینه «۴»: اولاً محدودیت ها مربوط به همه روش های غیرنسبی گرا نبود، بلکه مربوط به روش تجربی بود. ثانیاً این مشکل هم یکی از مشکلاتی بود که در کنار سایر مشکلات، معضل اصلی را تشکیل می دهند؛ معضل اصلی همان اشکال «عدم واقع نمایی دانش تجربی» بود.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۶)

۱۰۹- گزینه «۱»

(عمید سوریان)

نفس جنبه نورانی وجود انسان است و از ابتدا درجه ای از نور را دارد ولی از مشرق عالم دور افتاده و قرین بدن که موجودی مادی و از مغرب عالم است، قرار گرفته است. در مغرب عالم نور به پایین ترین حد خود می رسد.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: برعکس این شرطی درست است، یعنی نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می کند.

گزینه «۳»: غیر از نورالانوار هیچ چیز نور ذاتی ندارد و همه هستی نور خود را از نورالانوار گرفته است.

گزینه «۴»: درست است که بدن، مغربی است ولی حتی مغرب عالم هم نور هستی خود را از مشرق عالم یعنی نورالانوار دریافت کرده است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۸۰)

۱۱۰- گزینه «۲»

(علیرضا نهیری)

کانت نیز معتقد نیست که هیچ فعل اخلاقی ای نباید سودمند باشد؛ بلکه بر آن است که ملاک اخلاقی بودن یا نبودن، سودمندی آن فعل نیست و پیروی از وجدان اخلاقی ملاک است. بنابراین در این موضوع که افعال اخلاقی می توانند سودمند باشند، با فیلسوفان ماتریالیست هم نظر است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: کانت نیز مانند ابن سینا معتقد نیست که قواعد اخلاقی نسبی هستند. او در این مورد پیروی ارسطو و افلاطون است.

گزینه «۳»: کانت معتقد است که سنجش گری در سود و زیان نمی تواند اخلاقی باشد. اما این موضوع بدین معنا نیست که فرد در هیچ امری نباید سود و زیانش را بسنجد. مثلاً در امور معیشتی و اقتصادی، انسان باید به سنجش سود و زیان بپردازد.

گزینه «۴»: این موضوع مد نظر کانت نیز نیست. او صرفاً می گوید که ملاک فعل اخلاقی سعادت نیست. نه این که فعل اخلاقی لزوماً انسان را به سعادت نمی رساند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبد افلاق گرا، صفحه های ۸۶ تا ۹۱)

می‌شود. بنابراین با رعایت این اصول از منابع و سرمایه‌ها به نحو درستی استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. بنابراین با رعایت این اصل محصولات باکیفیت‌تری تولید شده و رفاه جامعه افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۱۸- گزینه «۴»

(سیرمهم مدنی دینانی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

- صحیح است.

- صحیح است.

- غلط است؛ مطابق با مفهوم فقر مطلق می‌توان معیاری برای سنجش میزان فقر در نظر گرفت، به عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که روزانه زیر ۱/۹ دلار درآمد دارند زیر خط فقر مطلق اند.

- غلط است؛ در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید (PPP) محاسبه می‌شود.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۱۱۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

فرض کنید دولت یا یکی از سازمان‌های رسمی و قانونی کشور قصد دارد یک فعالیت اقتصادی مشخص راه‌اندازی کند یا برای توسعه یک فعالیت اقتصادی مشخصی که تاکنون وجود داشته است، تأمین مالی کند. در این صورت یکی از راه‌های تأمین مالی، انتشار اوراقی است که به آن اوراق مشارکت می‌گویند. شما می‌توانید سرمایه پولی خود را به دولت یا آن سازمان بدهید تا در فعالیت آنها مشارکت کنید. در مقابل، دولت یا سازمان مورد نظر، اوراق مشارکتی را متناسب با میزان سرمایه‌گذاری شما به شما ارائه می‌دهد. علاوه بر آنکه به این اوراق مالی، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد، قابل خرید و فروش نیز هستند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۷، ۱۴۸ و ۱۵۷)

۱۲۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت کمتر از دو ماه است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو ماه تا سه سال است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت سه سال و یا بیشتر است.

این فرد ۲۰۰ هزار تومان در هفته به‌دست می‌آورد. او هر هفته ۵۰ هزار تومان در سپرده بانکی‌اش پس‌انداز می‌کند و هفته‌ای ۲۰ هزار تومان هم به خیریه می‌دهد و هفته‌ای ۷۰ هزار تومان برای خوراکی و سرگرمی خرج می‌کند.

هزار تومان $200 + 70 = 270$ = مجموع مخارج یک هفته

میزان پس‌انداز به‌صورت نقدی در طول یک هفته

هزار تومان $200 - (20 + 70 + 50) = 60$ =

پس‌انداز به‌صورت نقدی + پس‌انداز در بانک = مجموع پس‌انداز یک هفته

هزار تومان $60 + 110 = 170$ = مجموع پس‌انداز یک هفته

هفته $6 = \frac{660}{110}$ = مدت زمان لازم برای پس‌انداز جهت ثبت‌نام در کلاس

بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف کوتاه‌مدت است. (۶)

هفته یک بازه زمانی کمتر از دو ماه است.)

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیش‌تر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی
میلیون تومان $1,018 = 982 - 2,000$ =

تومان $1,018,000,000$ =

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹، ۲۵، ۲۶ و ۳۳)

۱۱۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

هزینه‌ها - منافع = منفعت خالص

میلیون تومان $90 = 210 - 120$ = منفعت خالص خودروی A

میلیون تومان $25 = 80 - 55$ = منفعت خالص خودروی B

میلیون تومان $15 = 60 - 45$ = منفعت خالص خودروی C

میلیون تومان $10 = 40 - 30$ = منفعت خالص خودروی D

با محاسبه منفعت خالص، مشاهده می‌شود که منفعت خالص خودروی B بیشتر از سایر خودروها است و لذا این خودرو ارزش خرید بالاتری دارد.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۱۵- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

- کسب و کارهای شخصی مثل بنگاه‌ها، مغازه‌ها و ... فقط یک‌بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

- مالیات بر مصرف با هدف کاهش رفتار نامطلوب گرفته می‌شود و می‌تواند میزان استفاده از بنزین و ماشین‌آلات را کاهش دهد.

- برای حمایت از صنایع داخلی (جلوگیری از ورود کالاهای خارجی)، تعرفه‌های گمرکی اعمال می‌شود.

- مالیات بر خدمات شهرداری مثل ساخت بزرگراه، از نوع «عوارض شهرداری و خدماتی» است.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۱۵، ۶۱ تا ۶۳)

۱۱۶- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

هزینه فرصت تولید گندم در کشور B (صرف‌نظر کردن از تولید ۵ تن پنبه) کمتر از هزینه فرصت تولید گندم در کشور A (صرف‌نظر کردن از تولید ۱۰ تن پنبه) است و همین امر باعث می‌شود تا کشور B منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید گندم اختصاص دهد. بنابراین کشور B در تولید گندم مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۱۷- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

با رعایت اصل مزیت‌های مطلق و نسبی می‌توان از هدررفت منابع جلوگیری کرد، چرا که منابع کمیاب هستند. (در صورت مبادله بین کشورها، باز هم کشورها با کمیابی منابع مواجه هستند.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تر به فروش برسانند.

گزینه «۲»: اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود، از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدررفت آن‌ها محسوب